

STONE DREAMS

BEZOEK AAN ZIMBABWE

Reisverslag van ons verblijf in Zimbabwe oktober - november 2012

Er moest veel geregeld worden vóór ons vertrek naar Zimbabwe op 15 oktober; o.a. het ophalen van al onze grote beelden bij de kasteeltuinen van Arcen, waar we sinds mei een schitterende expositie hadden. Door het faillissement van de kasteeltuinen liepen we de kans al onze grote beelden te verliezen. Slapeloze nachten. Gelukkig kregen we 'groen licht' dat we ze na 30 september konden ophalen; een enorme klus, maar een hele opluchting. Ondertussen probeerde ik de weg vrij te maken om de partij multivitaminen voor kinderen en kinderkleding Zimbabwe in te voeren. Instanties verwezen echter naar anderen of gaven geen antwoord. Dat was zeer frustrerend. We hadden veel verzameld en ingepakt staan, maar konden het risico niet nemen het zonder toestemming op te sturen. "Ons" ziekenhuis in Ruyamuro kon daar zelf niet over beslissen. We hadden inmiddels zoveel dat we meerdere ziekenhuizen daar in de omgeving van multivitaminen konden voorzien. Frankie, een vrouw met een gouden hart, die ons op weg had geholpen met de multivitaminen en ook gedeeltelijk met de transportkosten zou helpen, stelde me gerust. "voel je niet schuldig naar mij, jullie intentie is goed". Dus we besloten tandenkarsend tijdens ons verblijf in Zimbabwe de weg vrij te maken.

Het is nu **20 oktober**.

We rommelen aan in ons huis in Mvurwi, 130 km. ten noorden van de hoofdstad Harare. 30 Kilometer verderop ligt Ruyamuro. Terwijl het water aan de kook komt voor de koffie zie ik, zittend op de keukentrap de mieren ijverig bezig onder mijn voeten. De gevallen perkament dunne paarse bloemblaadjes dwarrelen rond in een bries. Het is voorjaar, lekkere warm. Struiken en bomen met lila-rood-en paarskleurige bloemen, Bougainvilles. Het is rustig. Meestal is er elektriciteit en water op het moment, wat een luxe. Apen dringen tegenwoordig Mvurwi binnen omdat daarbuiten teveel bomen gekapt worden en ze de bomen en het voedsel dus bij de mensen gaan zoeken. Gisteravond was een groep in de bomen bij de burens aan het ravotten. Ze eten van onze bananenbomen achter. We kunnen daar nu geen mais meer verbouwen, omdat ze die plunderen. Eergisteren was Mona Lisa (de dochter van de zus van Alice) met haar baby op bezoek. Later vertrok ze met een jonge vrouw, die werk zocht, naar Ruyamuro, waar ze met de familie van Alice woont. Ze ging per minibus, het gebruikelijke particuliere transportmiddel hier. 's Avonds kregen we een telefoontje dat ze hier naar Mvurwi was gebracht met haar baby, gewond. De minibus was verongelukt, een klapband, een aantal keren omgerold. Te hard gereden met 2e hands banden uit Europa, die niet bestand zijn tegen de zomerhitte hier. De meesten waren op slag dood, waaronder de jonge vrouw die werk zocht en waar we 's middags nog mee hebben zitten praten. Mona had haar baby beschermd door hem in haar armen te sluiten. De baby was ongedeerd maar Mona had flinke bloedingstoringen en een zeer pijnlijke schouder.

STONE DREAMS

In de ochtend bezoek ik haar, 's middags zal er een röntgenfoto gemaakt worden, maar als ik 's middags kom blijkt het apparaat het niet te doen. "Maandag misschien". Ik besluit in overleg met de arts om haar mee te nemen. Bij ons kan ze de schok van het ongeluk, de doden, beter verwerken. We doen haar eerst in bad en wassen het bloed van de anderen van haar af. Een dag later is ze gelukkig rustiger, ze scharrelt wat rond en is weer samen met haar baby. Ik hoorde dat op de plaats van het ongeluk al leeuwen waren gesignaleerd, afkomend op de geur van bloed. Leeuwen kwamen voorheen alleen in de wildparken voor, maar dat is nu niet meer het geval. Nu het land zelf amper nog iets produceert (ik kan daar niet over uitweiden) moet alles worden geïmporteerd. Ik schrok van de prijzen in de winkels. Evenveel als bij ons of duurder. En dat terwijl het gemiddelde inkomen, van de 10 % die werk heeft, rond de 250 euro ligt. Mensen moeten zeer inventief zijn om te overleven, daar kunnen wij nog veel van leren.

Scola, een andere dochter van de zus van Alice is hier inmiddels ook. Ze loopt rond met haar kind op de arm. Ze helpt ons met boodschappen en schoonmaken. Het is heet en dat blijft het tot het regenseizoen begint, dan kan er gezaaid worden in de tuinen en de akkers.

Zondag 28 oktober

Er is gelukkig weer water. 2 Dagen zonder water. Dieven hadden de elektriciteitskabels van de gemeente gestolen, die de watervoorziening van energie voorziet. Iedereen was op zoek naar water, emmers op het hoofd, in kruiwagens, in auto's. Wat zijn we afhankelijk van water. Lekker weer in bad geweest met die hitte.

Afgelopen woensdag naar de provinciehoofdstad Bindura geweest voor een nieuw paspoort voor Alice. De eerste dag dat het geheel bewolkt was, maar nog steeds geen regen. Glendale passerend, een slaperig mijnstadje. In de verte bergruggen in een blauwige waas. Overal schoolkinderen lopend naar school. Verschillende uniformen, afhankelijk van school en niveau. Met stropdas, ook de meisjes. Een overblijfsel uit de koloniale Engelse tijd. Iedereen wacht op de regen die laat is, voor de afkoeling en de akkers, rood geblakerde klei. Bindura doemt op. Een welvarende stad met goede winkels. We arriveren bij het provinciale kantorencomplex, met een lange rij wachtenden voor een paspoort. Opdringerige mensen, die je aan een pasfoto kunnen helpen of kunnen zorgen dat je sneller door de formaliteiten kunnen loodsen, uiteraard tegen betaling. Er zijn een aantal rijen voor het gebouw, waarbij je door een raam de benodigde papieren, foto's en fotokopieën aan de ambtenaren overhandigt. Alice is haar I.D. card vergeten, maar geen nood, zei de ambtenaar. In een gebouw erachter kunnen ze een nieuwe maken. Uiteraard tegen betaling. Daarbinnen links staat nog de oude apparatuur voor de aluminiumplaatjes, werkeloos nu. Rechts een paar bureaus aan elkaar geschoven met moderne apparatuur om een plastic I.D. card te maken, jawel in kleur.

Daarachter oud meubilair opgestapeld en daarachter dossiermappen en bundels papiergegevens, tot manshoogte tegen de muur opgestapeld over de hele breedte. Elektronische foto- en vingerafdrukken, ingevoerde gegevens en er rolt een nieuwe I.D.card uit de machine. Terug in de rij. Na lang wachten blijkt het toch niet mogelijk te zijn dezelfde dag het paspoort af te halen, maar volgende week tegen het 5-voudige bedrag. Normaal duurt het 3 maanden. Terug enkele spettertjes regen.

De volgende dag een staalblauwe lucht, geen wind. Bomen, struiken, dieren, mensen zuchten onder de hitte, vooral kalm en stil, afwachtend. Vrijdag; weer een staalblauwe lucht, maar gelukkig een zuchtje wind. Er zijn schilders in het huis bezig, bij gebrek aan een trap balanceren ze op olievaten, geleend bij de burens. Het huis wordt geleidelijk aan fris-wit. Vis, gekocht van passanten, ligt te drogen op het deksel van een olievat, de rook van een klein vuurtje houdt de vliegen op afstand. Vandaag is het weer erg heet, maar met een beetje wind. Alice loopt al een paar dagen te hoesten, een voorjaarsgriep die erg heerst. Van de week olifantsvlees gegeten, van een wildparkbeheerder gekregen. Dit moet een hele dag sudderen. Het was heerlijk mals, zacht en licht zurig, lekker.

Donderdag 1 november

Het regent, gisteren begonnen. Het is meteen koeler. Dinsdagnacht rond 3 uur hoorde ik een vreemde roep. Een vogel? Nee. Niet als het nog donker is. Later vertelden ze mij dat het een Cobra is, een "Black Mambo". Die kan zo'n 4 m. lang worden en houdt zich op rond ons huis. Hij leeft in de bomen en kan zich van boom naar boom slingeren. Gisteravond hoorden we hem weer.

Na rondvraag weten we nu hoe we aan de invoer-papieren moeten komen voor de multivitaminen. De D.A. office in Guruve. Morgen weer naar Bindura voor Alice haar paspoort en ook voor de zeer intelligente dochter van de zus van Alice. Zij wil na afronding van haar school verder studeren in Nederland.

Vrijdag **16 november**

Alweer 2 weken verder. Vorige week was het hoofd van de D.A. niet aanwezig, wel zijn assistent. Samen met de hoofdadministrateur een brief opgesteld voor de douane om de multivitaminen door te laten. Heel fijn, dat is eindelijk geregeld.

Er zijn thuis 2 bouwvakkers bezig een kippenhok te bouwen. De opbrengst kan dan de elektriciteit, water, plus school en onderhoud van Betty betalen. Toevallig was de tuinman ook een uitstekende veelgevraagde bouwer. Je staat hier altijd voor verrassingen.

Het is al een week erg heet, de regen wil niet doorzetten. Ik heb bewondering voor de bouwvakkers. Af en toe help ik ze met sjouwwerk. Ze zijn dan hooglijk verbaasd, een blanke die ook hard kan werken. Het fundament, de muren, en vandaag de cementen vloer, zijn gedaan. Morgen het dak. Daarna pleisterwerk en de deuren, die maak ik zelf, met een minimum aan gereedschap, geen probleem, improviseren zit in mijn bloed. Daarom, o.a., voel ik me hier ook thuis.

Dinsdag halen we de bestelde eendagskuijken op. Ik heb elektriciteit naar de hokken toegebracht. Over een goede week gaan we alweer terug. Veel regelwerk, die 6 weken zijn kort en toch lijkt het ook een eeuwigheid. Het tijdsgevoel is hier anders, Nederland is ver weg. Hier in Mvurwi voel ik me thuis. Op straat, in de township kom ik altijd bekenden tegen. Alle tijd voor een praatje, grapjes, heel relaxt. Ik zal het weer erg missen als ik weer in Nederland ben.

Hans en Alice, januari 2013